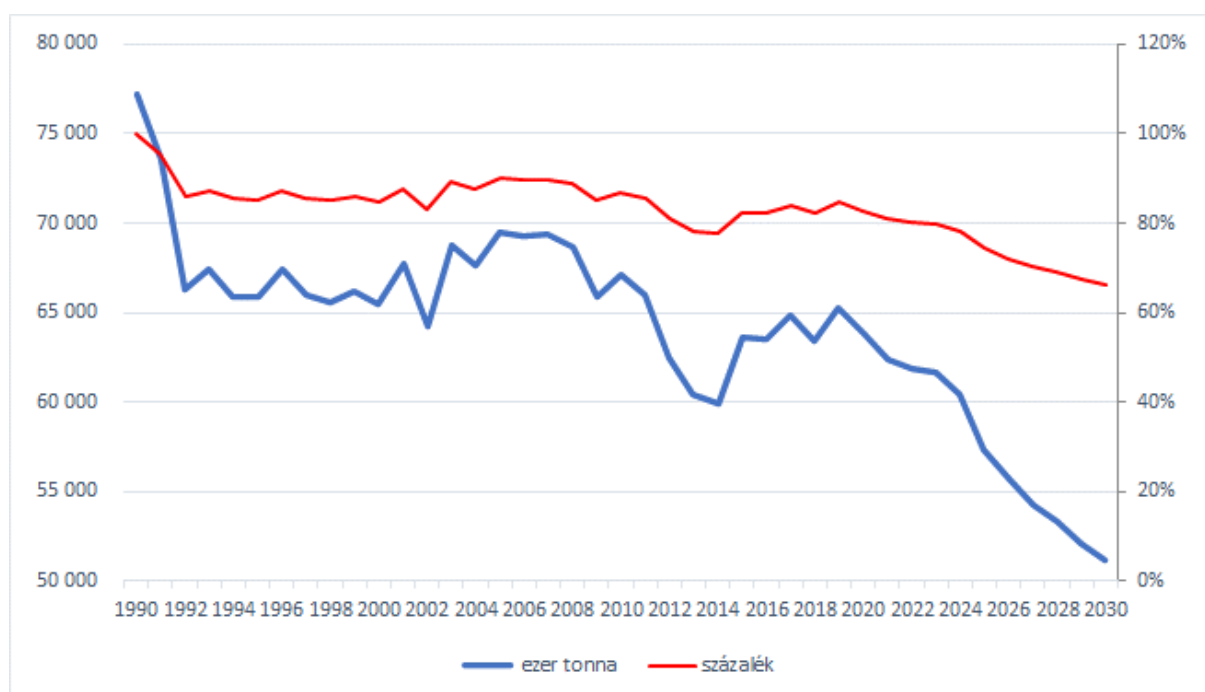

Magyarország várhatóan nem tudja teljesíteni a CO₂ kibocsátás időarányos csökkentését 2030-ig

Az EU az európai klímarendeleettel – az európai zöld megállapodás részeként – kötelező célként tűzte ki magának a klímasemlegesség 2050-re történő elérését. Ehhez a következő évtizedekben jelentős mértékben kell csökkenteni az üvegházhatást okozó gázok jelenlegi kibocsátási szintjét. A klímasemlegesség felé tett közbülső lépésként az EU 2030-ra ambiciózus éghajlat-politikai célokat tűzött ki, és vállalta, hogy **2030-ig legalább 55%-kal csökkenti a CO₂ kibocsátását** (az 1990-es értékhez képest).¹

A GKI CO₂ modelljének eredményei alapján, több vizsgált forgatókönyv közül még a **legoptimistább becslés szerint sem tudja Magyarország teljesíteni az EU által elvárt kibocsátási szintet 2030-ra.** Eszerint a forgatókönyv szerint (amely gyors gazdasági növekedéssel számol és a jelenleg érvényes kormányzati döntéseket is tartalmazza) 1990-hez képest **a csökkenés 34% lesz 2030-ra,** ami elmarad az elvárt 55%-os mértéktől.

Magyarország szén-dioxid kibocsátása, 1990-2030
(ezer tonna, 1990 = 100% -jobb tengely)

Forrás: 1990-2018: KSH; 2019: Eurostat² 2020-tól: GKI CO₂ modell eredményei.

Az uniós elvárást csak a villamosenergia termelés ágazat teljesíti (-63%), s megközelíti még a **feldolgozóipar is (-43%).** Itt fontos kiemelni, hogy ebben a szektorban jelentős a multinacionális vállalatok és a beszállítók aránya, ahol a költséghatékonyság és a megfelelő tőke jelenléte miatt gyors az energia-megtakarító technológiák terjedése. Sajnos a többi ágazat (szállítás, építőipar, kereskedelem stb.) esetében nemhogy a kvóta megközelítésére nem látszik esély, de a kibocsátás a 1990-es értékhez képest emelkedni fog. Ez azt jelenti, hogy **ezekben a szektorokban jelentős kormányzati beavatkozásra lenne szükség,** ha a magyar állam teljesíteni kívánja az uniós klímacélt.

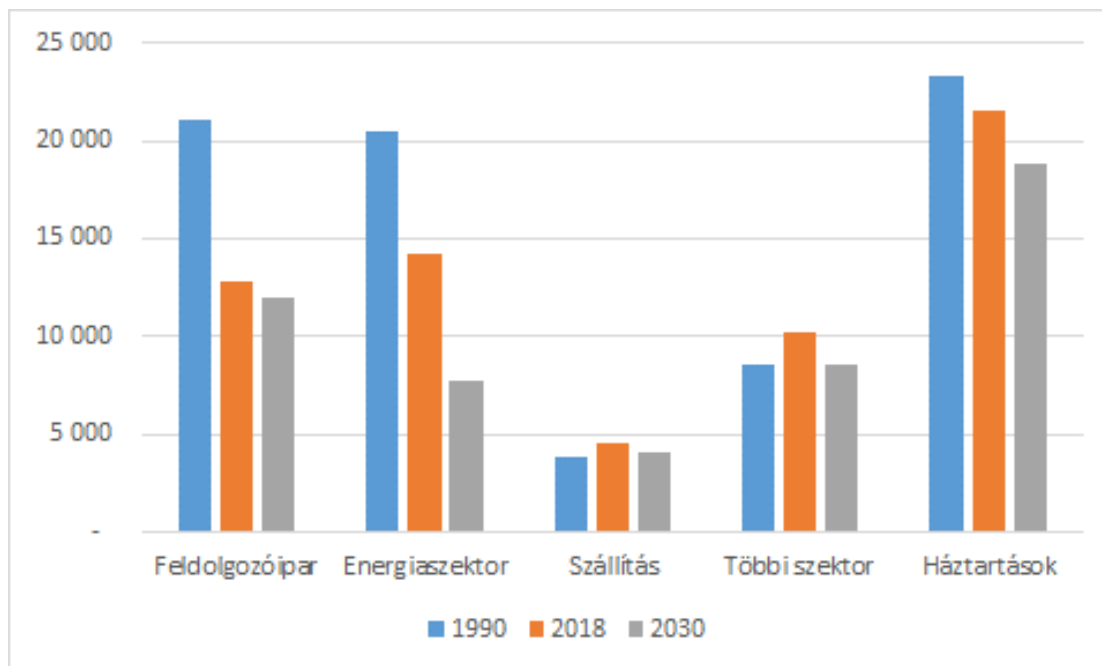
¹ <https://www.consilium.europa.eu/hu/policies/eu-plan-for-a-green-transition/>

² https://www.ksh.hu/stadat_files/kor/hu/koroo18.html;

https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=env_air_gge&lang=en

A háztartások esetében a kibocsátás várható csökkenése 1990 és 2030 között 19%, ami ugyan jó eredmény, de kevés az elvárt 55%-hoz képest. Ez a teljes magyar kibocsátásra is jelentős hatással van, mivel a modell adatai alapján a háztartások súlya 2030-ban már 37% lesz az összes kibocsátásból. Ez azt jelenti, hogy **nagyvonalú, az energia-hatékonyságot (szigetelés, régi kazánok cseréje stb.) ösztönző állami és EU-s támogatások, beruházások nélkül jelentős csökkenés nem várható a háztartási szektorban sem.**

Egyes ágazatok és a magyar háztartások szén-dioxid kibocsátása (ezer tonna)³

Forrás: 1990, 2018: KSH; 2030: GKI CO₂ modell eredményei.

A 1990-es adatokon kívül a teljesebb kép érdekében érdemes az 1995-ös adatokat is összehasonlítani a 2018-ban mért értékekkel. Ennek oka, hogy a rendszerváltást követően a magyar gazdaság jelentősen átalakult, aminek hatására 1990 és 1995 között 15%-kal csökkent a CO₂ kibocsátás. **Ha az 1995-ös értékhez viszonyítunk, akkor a csökkenés már közel sem olyan jelentős 2018-ra (-4%).** Ennek egyik oka, hogy a vizsgált időszakban 77%-os volt a reál GDP növekedése. **Csökkent a feldolgozóipar és az energiaszektor CO₂ kibocsátása** (15 és 36 százalékkal), ellenben jelentősen, **több mint négyszeresére nőtt az építőiparé, s közel háromszorosára emelkedett a kereskedelemé,** emellett **másfélszeresére a szállítást,** valamint ezeknél enyhébben (+18%) a háztartások kibocsátása. A maradék iparágak és szektorok kibocsátása minimálisan (-1,5%) csökkent, de itt fontos kiemelni, hogy az állami szektorokban (oktatás, egészségügy stb.) zajló energia megtakarító, s így CO₂ csökkentő beruházások hatása jelentős volt (-40%).

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092 Budapest, Ráday u. 42-44.

Telefon: 06-1-318-1271 E-mail: gki@gki.hu

További információk:

Molnár László, molnar.laszlo@gki.hu, +36-30-577-0832

Bukovszky Bálint, bukovszky.balint@gki.hu, +36-20-528-8263

³ https://www.ksh.hu/stadat_files/kor/hu/kor0018.html